

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Historia sztuki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHSP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	12 stycznia 2026 r.
<i>Data publikacji:</i>	13 stycznia 2026 r.

Ogólne zasady oceniania arkuszy egzaminacyjnych z historii sztuki

1. Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
2. Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o zasadniczych brakach w rozumieniu omawianego zagadnienia, zawierają poważne błędy rzeczowe lub zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 punktów.
3. Rozwiązanie zadania na podstawie błędnego merytorycznie założenia uznaje się w całości za niepoprawne.
4. Przykładowe rozwiązania zadań otwartych nie są ścisłym wzorcem oczekiwanych sformułowań. Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zdanie 1.1. (0–1)

Wymagania określone w podstawie programowej ¹	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie epoki i kręgu kulturowego oraz nazwy stylu malarstwa wazowego.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Epoka i krąg kulturowy: starożytna Grecja / antyczna Grecja

Nazwa stylu malarstwa wazowego: styl czarnofigurowy

Zdanie 1.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy [...] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie [...]: kompozycji [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech kompozycji.
1 pkt – poprawne podanie dwóch cech kompozycji.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- kompozycja dwupostaciowa
- kompozycja jednoplanowa / płaska
- kompozycja dośrodkowa
- kompozycja zdynamizowana
- przeważają ukosy i łuki
- kompozycja dążąca do symetrii (symetryczna)
- kompozycja dostosowana do kształtu naczynia

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce. II.13) rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zasady oceniania

1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PF

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania	IV.4) Zdający wymienia cechy i rozróżnia techniki sztuk plastycznych, takie jak: a) w malarstwie: enkaustyka [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 4.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.3) Zdający umiejscawia dzieła [...] w przestrzeni geograficznej.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie nazw trzech miast.

1 pkt – poprawne podanie nazw dwóch miast.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Budowla A: Wrocław

Budowla B: Toruń

Budowla C: Florencja

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce. II.8) wskazuje różne funkcje dzieł sztuki [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie stylu i określenie funkcji.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl: gotyk

Funkcja: ratusz / siedziba władz miejskich

Zadanie 4.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania	IV.1) Zdający poprawnie stosuje terminy związane z opisem formy i struktury dzieła architektonicznego, w tym określenia dotyczące [...] elementów konstrukcyjnych i dekoracyjnych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. C

2. A

Zadanie 5.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.14) Zdający rozpoznaje [...] świętych chrześcijańskich [...] na podstawie atrybutów.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie imion trzech postaci.

1 pkt – poprawne podanie imion dwóch postaci.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- A. Maria
- B. Maria Magdalena
- C. Jan Ewangelista

Zadanie 5.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy [...] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie [...]: koloru [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne podanie trzech cech kolorystyki.
- 1 pkt – poprawne podanie dwóch cech kolorystyki.
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- szeroka gama barwna / występowanie barw ciepłych i chłodnych
- kontrast temperaturowy (kolorystyczny) – błękit z czerwienią
- barwy nasycone
- przewaga barw czystych
- równowaga kolorystyczna barw ciepłych i chłodnych
- koloryt lokalny
- kontrasty walorowe w obrębie jednej plamy barwnej (np. szaty, niebo)
- kontrasty walorowe plam ciemnych i jasnych (np. ciemne i jasne pasy na rękawie św. Marii Magdaleny)

Zadania 6.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI w.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne podanie autora i tytułu dzieła.
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Autor: Jacobo Pontormo / Pontormo
Tytuł: *Zdjęcie z krzyża*

Zadanie 6.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.12) Zdający wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie stylu i podanie dwóch cech.

1 pkt – poprawne określenie stylu i podanie jednej cechy.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl: manieryzm

Przykładowe cechy:

- deformacja postaci
- nienaturalne pozy
- zastosowanie perspektywy żabiej
- wyrafinowana / skomplikowana kompozycja
- efekt horror vacui
- teatralne gesty
- świetliste / pastelowe / nienasycone / metaliczne barwy
- chłodna kolorystyka
- asymetria kompozycji
- dynamika kompozycji
- efekt dziwności – scena zdjęcia z krzyża bez ukazania krzyża

Zadanie 7. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	Zdający: II.13) wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem, środowiskiem artystycznym lub autorem. IV.1) zna terminy związane z opisem formy i struktury dzieła architektonicznego, w tym [...] elementów konstrukcyjnych i dekoracyjnych [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wskazanie dwóch stylów i podanie po jednej cechy każdego z nich.

1 pkt – poprawne rozpoznanie jednego stylu i podanie jednej jego cechy

ALBO poprawne podanie nazw dwóch stylów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa stylu 1.: gotyk

Przykładowe cechy: ostrołukowe okna / przypory wspierające ściany zewnętrzne / wertykalizm (strzelistość) / zastosowanie nieotynkowanej cegły

Nazwa stylu 2.: barok

Przykładowe cechy: falowana, wygięta fasada / wyłamany gzyms (gierowany) / rzeźbione figury w niszach / barwne tynki / formy kształtowane dynamicznie / dekoracyjność

Zadanie 8.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: III.2) zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI w.; III.3) sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku), oraz we właściwym środowisku artystycznym; III.4) łączy najwybitniejsze i najbardziej reprezentatywne dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych.

Zasady oceniania

2 pkt – podanie trzech poprawnych informacji.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych informacji.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Georges de La Tour / de La Tour

2. XVII

3. Francji

Zadanie 8.2. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.5) Zdający formułuje ogólne cechy twórczości takich artystów jak: [...] Georges de La Tour [...].

Zasady oceniania

- 3 pkt – wymienienie czterech poprawnych cech.
- 2 pkt – wymienienie trzech poprawnych cech.
- 1 pkt – wymienienie dwóch poprawnych cech.
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- na obrazach występuje sztuczne światło
- widoczne źródło światła, np. świeca
- częste malowanie scen nocnych / nokturnów
- silny luminizm
- maniera tenebrosa (tenebryzm)
- występuje ciepłe światło
- stosowanie światła punktowego
- stosowanie efektu *contra luce*
- przewaga barw ciepłych
- inspiracja sztuką Caravaggia
- bliskie kadry
- kompozycje statyczne (nieznacznie zdynamizowane)

Zadanie 9. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: III.2) zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI w.; III.3) sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku), oraz we właściwym środowisku artystycznym.

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawne podanie nazwisk trzech artystów.
- 2 pkt – poprawne podanie nazwisk dwóch artystów.
- 1 pkt – poprawne podanie nazwiska jednego artysty.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- A. Goya / Francisco Goya
- B. Courbet / Gustave Courbet
- C. Gauguin / Paul Gauguin

Zadanie 10.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.8) Zdający analizuje teksty pisarzy, filozofów, krytyków sztuki i artystów, interpretuje je i wskazuje wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

impresjonizm

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.8) Zdający analizuje teksty pisarzy, filozofów, krytyków sztuki i artystów, interpretuje je i wskazuje wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- Środkami malarskimi starali się odtworzyć zjawiska optyczne (rozszczipienie światła) poprzez nakładanie barw na płótno za pomocą drobnych plam koloru.
- Największego odkrycia dokonali w dziedzinie koloru, między innymi odkryli, że silne światło wpływa na barwę przedmiotu.

Zadanie 11.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie [...]: kompozycji [...].

Zasady oceniania

2 pkt – prawidłowe podanie trzech cech kompozycji obrazu A. oraz trzech cech kompozycji obrazu B.

1 pkt – prawidłowe podanie dwóch cech kompozycji obrazu A. oraz dwóch cech kompozycji obrazu B.

ALBO prawidłowe podanie trzech cech kompozycji obrazu A.

ALBO prawidłowe podanie trzech cech kompozycji obrazu B.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obraz A:

- zastosowanie perspektywy linearnej z jednym punktem zbiegu (słońce)
- zastosowanie perspektywy powietrznej
- punkt zbiegu stanowi zachodzące słońce
- kompozycja statyczna
- kompozycja zamknięta
- kompozycja dążąca do symetrii
- kompozycja kulisowa
- kompozycja wieloplanowa
- Kompozycja dośrodkowa

Obraz B:

- widok z lotu ptaka
- kompozycja dynamiczna
- kompozycja oparta na liniach diagonalnych
- kompozycja otwarta
- kompozycja asymetryczna
- kompozycja płaska / oparta na dużych, wyraźnych płaszczyznach

Zadanie 11.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie [...]: [...] koloru [...].

Zasady oceniania

2 pkt – prawidłowe podanie trzech cech kolorystyki obrazu A. oraz trzech cech kolorystyki obrazu B.

1 pkt – prawidłowe podanie dwóch cech kolorystyki obrazu A. oraz dwóch cech kolorystyki obrazu B.

ALBO prawidłowe podanie trzech cech kolorystyki obrazu A.

ALBO prawidłowe podanie trzech cech kolorystyki obrazu B.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obraz A:

- przeważa kolorystyka ciepła
- koloryt sieni
- barwy nienasycone
- harmonia barw
- barwy stonowane / utrzymane w jednej tonacji
- kontrasty walorowe, np. między ciemną plamą statku a jaśniejszym niebem
- drobne akcenty barwne (stroje ludzi)
- zastosowanie perspektywy barwnej

Obraz B:

- nasycone / intensywne barwy
- zastosowanie szerokiej gamy barwnej
- stosowanie barw czystych
- kontrasty temperaturowe, np. między błękitem a żółcią
- kontrasty dopełnieniowe, np. czerwień i zieleń
- stosowanie płaskich plam barwnych

Zadanie 11.3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie [...]: [...] kształtowania formy przez światło [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – prawidłowe podanie trzech cech sposobu ukazania światła na obrazie A. oraz trzech cech sposobu ukazania światła na obrazie B.
- 1 pkt – prawidłowe podanie dwóch cech sposobu ukazania światła na obrazie A. oraz dwóch cech sposobu ukazania światła na obrazie B.
ALBO za prawidłowe podanie trzech cech sposobu ukazania światła na obrazie A.
ALBO za prawidłowe podanie trzech cech sposobu ukazania światła na obrazie B.
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obraz A:

- światło rozporoszone
- źródło światła stanowi zachodzące słońce / źródło światła wewnętrzne (w obrazie)
- naturalne źródło światła
- równomierne rozłożenie światła
- delikatne kontrasty / miękki modelunek światłocieniowy
- luminizm – światło jest głównym środkiem ekspresji obrazu
- efekt contre-soleil (pod słońce)
- studium zachodzącego słońca
- światło o ciepłym odcieniu

Obraz B:

- synteza światła i koloru
- brak tradycyjnego modelunku światłocieniowego
- nieokreślone źródło światła / zewnętrzne źródło światła
- autonomia kolorystyczna światła i cieni

Uwaga: W dziele B. dopuszcza się odpowiedź: naturalne źródło światła.

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

modernizm / styl międzynarodowy

Zadanie 12.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.4) Zdający charakteryzuje i opisuje sztukę powstałą w obrębie poszczególnych epok, kierunków i tendencji.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech nowatorskich rozwiązań.

1 pkt – poprawne podanie dwóch nowatorskich rozwiązań.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub błędna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- zastosowanie konstrukcji słupowej w pierwszej kondygnacji budynku / konstrukcja szkieletowa
- dach pełni rolę tarasu / płaski dach
- zastosowanie dużych, horyzontalnych okien (okna pasowe)
- prosta / geometryczna bryła pozbawiona dekoracji
- ściany osłonowe
- białe tynki
- otwarty / wolny plan / plan libre

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.2) Zdający wskazuje twórców najsłynniejszych i najbardziej reprezentatywnych dzieł.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Magdalena Abakanowicz

Zadanie 13.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) rzeźbie: bryły, kompozycji, faktury, relacji z otoczeniem. III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Zdający: 5) formułuje ogólne cechy twórczości takich artystów jak: [...] Magdalena Abakanowicz.

Zasady oceniania

2 pkt – podanie trzech poprawnych cech.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych cech.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- zerwanie z tradycją płasko tkanych tkanin na rzecz tworzenia form przestrzennych / odejście od technik gobelinowych
- prace wykonane w wielkiej, ponadludzkiej skali
- nowatorskie eksponowanie prac (galerie i przestrzeń otwarta) będące na granicy environmentu
- wykorzystywanie różnorodnych materiałów (tkanina, metal, drewno)

Zadanie 14. (0–20)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.16) Zdający formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.

Temat 1.

Różnorodność architektury gotyckiej. Na podstawie analizy trzech przykładów dzieł omów i porównaj architekturę gotyku w różnych krajach europejskich.

Temat 2.

Chociaż od czasów renesansu artyści wypełniali szkicownicy rysunkami scen czy przedmiotów codziennych, sztuka nie zajmuje się obiektywnymi obrazami życia. Natomiast te, które zdają się nimi być, kryją często moralizatorskie przesłanie, stanowią fantazję elit albo efekt subiektywnej interpretacji rzeczywistości.

Michael Bird, *100 idei, które zmieniły sztukę*, Londyn 2012.

Odwołując się do zamieszczonego cytatu, omów, jak artyści przedstawiali sceny z życia codziennego. W swojej pracy odwołaj się do trzech obrazów przedstawiających sceny rodzajowe i pochodzących z różnych epok.

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (maksymalnie 1 punkt)

<ul style="list-style-type: none"> W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty spełniający warunki polecenia. ORAZ Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach. 	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – *Spełnienie formalnych warunków polecenia*)

- W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
- Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego i jest zgodne z tematem pracy.

2. Treść (maksymalnie 13 punktów)

<p>Opracowanie tematu.</p> <p>Funkcjonalność wykorzystania przykładów wskazanych w poleceniu</p>	<p>Opis i analiza przykładów; erudycyjność wypowiedzi</p>	<p>Liczba punktów</p>
<p>Pełne opracowanie tematu.</p> <p>Trzy przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych. 	<p>13 pkt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe. 	<p>12 pkt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza trzeciego przykładu. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	<p>11 pkt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	<p>10 pkt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadowalający opis i analiza trzech przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	<p>9 pkt</p>
<p>Częściowe opracowanie tematu.</p> <p>Dwa przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych. 	<p>8 pkt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe. 	<p>7 pkt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalające omówienie drugiego przykładu. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	<p>6 pkt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe. 	<p>5 pkt</p>

Niepełne opracowanie tematu. Jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artystów zrealizowany w pełni funkcjonalnie.	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych. 	4 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe. 	3 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadowolający opis i analiza jednego przykładu. • Brak błędów rzeczowych. 	2 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadowolający opis i analiza jednego przykładu. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe. 	1 pkt
Żaden przykład nie został wykorzystany przynajmniej częściowo funkcjonalnie albo nie podjęto żadnych prób formułowania wypowiedzi.		0 pkt

Uwaga: jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium *Treść*, wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach (*Terminologia* oraz *Kompozycja i struktura wypowiedzi*) przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – *Treść*)

- Opracowanie tematu należy rozumieć jako interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
  - pełne opracowanie tematu: odwołanie się do trzech przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach,
  - częściowe opracowanie tematu: odwołanie się do dwóch przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Poprawne spojrzenie na problem,
  - niepełne opracowanie tematu: odwołanie się do jednego przykładu dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty. Oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
- Poprzez wykorzystanie przykładu rozumie się wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów do zobrazowania przedstawionego tematu.
- Zdający powinien funkcjonalnie wykorzystać w wypracowaniu znajomość trzech dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Funkcjonalne wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów oznacza przywołanie w wypracowaniu:
  - opisu i analizy dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów,
  - opis i analiza przykładu ma odnosić się do problemu wskazanego w temacie wypracowania i ma służyć zobrazowaniu tego tematu.
- Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie jest wykorzystany funkcjonalnie, jeżeli zdający wyłącznie opisuje dany przykład, ale nie wyciąga żadnego wniosku ani nie dokonuje żadnej refleksji w związku

- z przywołanym przykładem. Samo wymienienie dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie oznacza funkcjonalnego wykorzystania przykładu.
5. Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty zawierający poważny błąd rzeczowy uznaje się za przykład nieważny. Za poważny błąd rzeczowy uznaje się np. zakwalifikowanie przykładu do błędnej epoki stylu lub kierunku w sztuce, przypisanie konkretnego dzieła sztuki do niewłaściwego autora. Za błędy rzeczowe uznaje się także poważne błędy ortograficzne w zapisie nazwisk i nazw własnych, które uniemożliwiają identyfikację.
6. Opis i analiza dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artystów:
- a) wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza zawierają autora (w przypadku dzieł, których autorstwo jest znane) i tytuł dzieła sztuki, nazwę własną budowli wraz z podaniem miejscowości, w której się ona znajduje i nazwiskiem architekta, jeśli jest ono powszechnie znane, lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawia twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. W skład wchodzi opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania. Przywołany przykład osadzony jest, w zależności od tematu, w kontekście historycznym (epoki), estetycznym, artystycznym, społecznym, religijnym, biograficznym lub geograficznym lub innym.
- b) zadowolający opis i analiza zawierają autora (w przypadku dzieł, których autorstwo jest znane) i tytuł dzieła sztuki, nazwę własną budowli wraz z podaniem miejscowości, w której się ona znajduje lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawiają twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. Składają się z opisu danego przykładu oraz – w zależności od tematu – analizy cech formalnych i/lub treściowych.
7. Drobne błędy rzeczowe to błędy, które nie uniemożliwiają rozpoznania i zidentyfikowania przykładu przywołanego przez zdającego. Mogą one dotyczyć np. nieznaczących błędów w datowaniu, nieprecyzyjnego opisu czy nieznaczących błędów w tytułach dzieł.

3. Terminologia (maksymalnie 3 punkty)

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Brak błędów terminologicznych.	3 pkt
Zadowalająca terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Dopuszczalne nieliczne usterki terminologiczne.	2 pkt
Sporadycznie stosowane we właściwym kontekście terminy i pojęcia (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Dopuszczalne usterki terminologiczne.	1 pkt
Brak terminologii lub stosowanie jej w sposób rzadki i/lub nieadekwatny. Rażące błędy terminologiczne.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny sztuki dotyczy nazw technik, stylów, kierunków, detali i elementów architektonicznych, fachowych terminów stosowanych w opisie dzieł architektury, malarstwa czy rzeźby.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny sztuki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 2 punkty za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 6 terminami z dziedziny sztuki.
4. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 4 terminami z dziedziny sztuki.

4. Kompozycja i struktura wypowiedzi (maksymalnie 3 punkty)

<ul style="list-style-type: none"> Elementy treściowe wypowiedzi są w całości lub w przeważającej części zorganizowane problemowo. Wypowiedź cechuje logika i adekwatność stylu do formy wypowiedzi. ORAZ Wstęp jest adekwatny do omawianego tematu, zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi. ORAZ Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie). 	3 pkt
<ul style="list-style-type: none"> W pracy podjęta jest próba organizacji elementów treściowych wypowiedzi problemowo. Wypowiedź cechuje logika i adekwatność stylu do formy wypowiedzi. ORAZ Wstęp jest adekwatny do omawianego tematu, zakończenie zawiera uproszczone wnioski. ORAZ Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie). 	2 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Elementy treściowe wypowiedzi nie są zorganizowane problemowo. ORAZ Praca posiada wstęp, a zakończenie zawiera próbę wnioskowania. ALBO Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej albo w zakresie podziału na akapity. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane liniowo (formalnie). ORAZ Brak właściwej struktury w skali ogólnej ALBO w zakresie podziału na akapity. 	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 4. – Kompozycja i struktura wypowiedzi)

- Elementy treściowe wypowiedzi to – najogólniej rzecz ujmując – „bloki”, na które podzielone jest wypracowanie (wstęp – część zasadnicza (rozwińcie) – zakończenie, ale „część zasadnicza” zazwyczaj jest dzielona na kolejne „bloki”, tj. akapity).
  - Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane problemowo (w toku problemowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania omawia np. jeden aspekt tematu. Czynnikiem organizującym dany „blok” jest problem zawarty w temacie, a nie – dany przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej.
  - Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane problemowo zawierają dobrze sformułowany wstęp i zakończenie z poprawnym wnioskowaniem.
  - Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane wyłącznie pod względem formalnym (w toku liniowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej

wpracowania dotyczy innego przykładu dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej, ale brak odniesienia do problemu w temacie. Tekst jest zorganizowany według opisu i analizy przykładów „jeden po drugim” (np. zmiana kolejności akapitów nie wpływa na strukturę tekstu).

2. Zakończenie zawiera wnioski wynikające z tematu wypracowania, z toku rozumowania i przywoływanych argumentów.
3. Wstęp powinien być adekwatny do tematu pracy, a nie np. dotyczyć ogólnych uwag o sztuce.
4. Ocena podziału wypowiedzi w skali ogólnej wymaga rozważenia proporcji i funkcjonalności zasadniczych „bloków” pracy, tj. wstępu – części zasadniczej – zakończenia. Usterki w podziale wypowiedzi w skali ogólnej mogą wynikać z np. nieproporcjonalnego wstępu, zbyt krótkiego zakończenia lub braku jednego z tych „bloków”.
5. Ocena podziału wypowiedzi na akapity wymaga rozważenia, czy logika wywodu została odzwierciedlona w podziale na graficznie wyodrębnione i funkcjonalne akapity. Usterki w podziale wypowiedzi na akapity mogą wynikać np. z faktu, że w pracy występują wyodrębnione graficznie akapity, które nie stanowią zwartej myślowo całości, albo występują akapity, które powinny zostać podzielone na mniejsze bloki, ponieważ taki akapit zawiera kilka wątków (każdy z takich wątków stanowi sam w sobie zwartą myślowo całość).
6. W ocenie struktury wypowiedzi nie uwzględnia się niezrealizowania przez zdającego któregoś z elementów tematu, np. nieodwołania się w ogóle do jednego z dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych wskazanych w temacie jako obowiązkowy.

Uwagi

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Treść*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii sztuki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.